

IV DEMOKRATI, IKKEVOLD OG FRED

13. Styrke demokratiske institusjoner på alle plan, sørg for styreformers preget av åpenhet og ansvarlighet, delaktighet i beslutningsprosesser og rettferdighet.

- Opprettholde retten som alle har til å motta riktig informasjon til riktig tid når det gjelder miljøsaker, alle utbyggingsplaner og aktiviteter som berører dem eller det de er interessert i.
- Støtte lokale, regionale og globale sivile samfunn, og sørg for at alle, interesserte individer eller organisasjoner får delta i beslutningsprosesser.
- Beskytte fundamentale menneskerettigheter som ytringsfrihet, fredelige demonstrasjoner, samt retten til å være uenig.
- Skape effektiv og tilgjengelig tilgang til administrative og uavhengige rettslige instanser, samt sørg for rettsmidler og erstatninger for å bøte på miljømessig skade og trusselen om slik skade.
- Fjerne korrupsjon i alle offentlige og private institusjoner.
- Styrke lokalsamfunnet, og gjøre det i stand til å beskytte miljøet. Overfør ansvaret for miljøet til regjeringensnivå, hvis dette betyr økt effektivitet.

14. Gjøre livslang læring, kunnskap, verdier og ferdigheter som er nødvendige for å skape en bærekraftig utvikling til del av den formelle utdanningen.

- Gi alle, spesielt barn og ungdom, utdanningsmuligheter som gjør dem i stand til å bidra til en bærekraftig utvikling.
- Fremme utviklingen av kunnskap, humanistiske fag og naturvitenskapelige fag for å skape en bærekraftig utdanning.
- Bruke massemediene til å øke forståelsen for økologiske og sosiale utfordringer.
- Gjenkjenne viktigheten av moralsk og åndelig utdanning for et godt liv.

15. Behandle alle levende vesener med respekt og omtanke

- Forhindr grusomhet mot husdyr og beskytt dem fra lidelser.
- Beskytt ville dyr mot jakt-, fangst- og fiskemetoder som skaper ekstreme eller langvarige lidelser, eller lidelse som kan unngås.
- Unngå eller fjern muligheten for å ta eller drepe dyr som er fredet.

16. Skape et samfunn av toleranse, ikkevold og fred

- Oppmuntre til og støtt felles forståelse, solidaritet og samarbeid mellom mennesker innenfor land og mellom land.
- Innfør omfattende strategier for å forhindre voldelige konflikter og samarbeid om problemløsninger for å kontrollere og løse miljøkonflikter og andre uoverensstemmelser.
- Demilitarisere nasjonale sikkerhetssystemer til et nivå hvor de ikke virker provoserende og omdanne militærressurser til fredelige formål, inkludert økologisk gjenskapning.
- Eliminer kjernekraft, biologiske og giftige våpen og andre våpen brukt til masseutryddelse.
- Sikre at bruk av satellitter i det ytre verdensrom skaper beskyttelse av miljøet og fred.
- Innse at fred i alle sammenhenger blir skapt gjennom kunnskap om seg selv og andre mennesker, andre kulturer, annet liv, jorda og den store sammenhengen som alle er en del av.

VEIEN FRAMOVER

Som aldri før i historien tvinger vår felles skjebne oss til å finne en ny start. Earth Charters prinsipper lover en slik fornyelse. For å fullføre disse løftene, må vi forplikte oss til å leve etter og følge verdiene og målene til charteret.

Det krever forandring i måten tenke og handle på. Det krever at vi erkjenner vår globale, gjensidige avhengighet og universelle ansvar. Vi må kunne forestille oss en bærekraftig måte å leve på, lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt. Våre kulturelle forskjeller er en verdifull arv og forskjellige kulturer vil finne sine egne måter å realisere visjonen på. Vi må fordype og utvide den globale dialogen som kom i stand gjennom Earth Charter, for vi har mye å lære av samarbeidet som skjer på leting etter sannheten og kunnskaper.

Livet fører ofte med seg konflikter mellom forskjellige verdier. Dette kan føre til vanskelige valg. Men vi må finne måter å harmonisere forskjellene mellom mangfold og enhet, mellom utøvelse av personlig frihet og det felles gode, kortsiktige mål og langsiktige mål. Hvert individ, familie, organisasjon og samfunn har en viktig rolle å spille. Representanter for kunst og vitenskap, kirken, utdannelse-institusjoner, media, næringsliv, private og offentlige organisasjoner, samt regjeringer - alle må bli bedt om å delta i et kreativt lederskap. Samarbeid mellom offentlige og private organisasjoner samt næringsliv er viktig for å oppnå en effektiv styring.

For å bygge et bærekraftig globalt samfunn, må jordas nasjoner fornye sitt forhold til FN, opprettholde sine forpliktelser til eksisterende internasjonale avtaler, samt støtte en juridisk bindende, internasjonal innføring av Earth Charters prinsipper når det gjelder miljø og utvikling.

La oss bli husket for at vi skapte et nytt livsgrunnlag, en handlekraftig måte å løse samfunnsproblemer og oppnå et bærekraftig samfunn på, en fornyet innsats for rettferdighet og fred og en lovprising av livet.

ARBEID MED EARTH CHARTER I NORGE

Brundtlandkommisjonen avga sin rapport "Vår felles framtid" til FN i 1987. En hovedkonklusjon var et behov for et nytt felles verdenscharter, som går videre enn menneskerettighetserklæringen, og fanger opp de nye dimensjonene i en stadig mer globalisert verden.

Det ble deretter drøftet på flere FN-kongresser. I Norge startet arbeidet for fullt våren 1999 med opprettelsen av en nasjonal arbeidskomite som skulle organisere den norske prosessen. Faggruppe for Etikkk og Lederskap i Tekna, (den gang Norske Sivilingeniørers Forening (NIF)), Oslo avdeling, har vært sekretariat.

Partnere i faggruppen:

Aktuelle adresser og hjemmesider:

Faggruppe for Etikkk og Lederskap,
Tekna, Oslo avdeling, Postboks 2312 Solli, 0201 Oslo
www.tekna.no/oslo, se under "faggrupper"

Earth Charter

Kontaktperson for The Earth Charter Initiative:
Halvor Stormoen, www.hastor.info
Norge: www.earthcharter.no
Internasjonalt: www.earthcharter.org

På disse sidene kan du også hente ned charteret på norsk og andre språk, og hente annen informasjon.

Brosjyren er en oppdatert utgave i mars 2006

DEN NORSKE KOMITEEN HAR BLANT ANNET:

- Fått oversatt Earth Charter - erklæringen til norsk.
- Arrangert møter, idedugnader og konferanser og igangsatt andre tiltak for å gjøre Earth Charter-prosessen kjent.
- Deltok og representerte Norge under lanseringen av Earth Charter i fredspalasset i Haag i juni 2000 og på konferansen "Earth Dialogues, Globalisation and Sustainable Development: Is Ethics the Missing Link?" i Lyon i februar 02
- Motivert byer, kommuner, organisasjoner og bedrifter til å vurdere The Earth Charter og charterets 16 prinsipper som basis for sitt etiske regelverk.
- Opprettet egen hjemmeside på internett: www.earthcharter.no
- Utarbeidet materiell, ideer og forslag til hva man kan gjøre i praksis, både den enkelte, grupper, organisasjoner, skoler og samfunnet.

Den videre norske Earth Charter-prosessen er i hovedsak lagt opp som en "gjør det selv"-prosess der alle kan delta. Det er nå opp til enkeltpersoner, grupper, organisasjoner og myndigheter å gripe fatt i og bruke charteret. Flere norske organisasjoner og institusjoner har allerede begynt å ta i bruk Earth Charter. Se den norske og internasjonale hjemmesiden for tips og råd til det videre arbeidet.

Oslo kommune sluttet seg til prinsippene i The Earth Charter ved bystyrevedtak i 2003. Videre har Lørenskog kommunestyre og Representantskapet i Tekna - Teknisk Naturvitenskapelig Forening sluttet seg til.

I 2005 var Charteret 5 år. I november 2005 var Norge representert på et større arrangement i Amsterdam, hvor status og videre strategier ble befestet.

Fra 2006 er det etablert et hovedkontor for The Earth Charter Initiativ i Stockholm, i tillegg til basen på Costa Rica, som nå fokuserer på bruk av The Earth Charter i undervisning og skolesektoren.

I de nordiske landene samarbeides det nå for å bidra til felles oversettelser og informasjonsmateriale på skandinavisk basis.

HVORFOR ANBEFALER VI THE EARTH CHARTER?

Faggruppe for Etikkk og Lederskap i Tekna ble opprettet våren 1995. Hensikten med faggruppen er å gi et tilbud til medlemmer som er ledere eller som er interesserte i emner innenfor etikkk, samfunnsansvar og lederskap. Faggruppens hjemmeside inneholder mer informasjon om pågående aktiviteter.

Faggruppen har i tillegg til sekretariatsfunksjonen for The Earth Charter, også arrangert møter og konferanser om Earth Charter, og støttet økonomisk både utviklingen og driften av en norsk hjemmeside, og utarbeidelse og distribusjon av brosjyrer og annet informasjonsmateriale for å gjøre Earth Charter kjent i Norge.

NITO, Norges Ingeniør- og Teknikerorganisasjon, er partner i faggruppen.

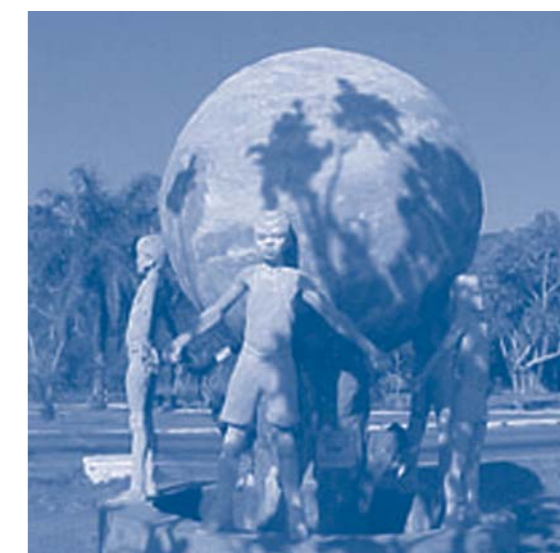
FNs Menneskerettserklæring er nå vel 50 år, men fortsatt har vi en situasjon hvor blant annet ca 25.000 mennesker dør hver dag av sult, og det miljøet som kommende generasjoner skal overta, er truet. The Earth Charter - "Erklæringen om Jorden", er et religionsnøytralt etisk fundament, som har appell til både enkeltmennesker, bedrifter og samfunnets organisasjoner, og legger retning for videre handling. UNESCO har i plenumsresolusjon sluttet seg til The Earth Charter og arbeider etter charterets prinsipper.

The Earth Charter

- Erklæringen om Jorden

Verdier og prinsipper for en varig fremtid

- RESPEKT OG OMSORG FOR MENNESKEHETEN
- ØKOLOGISK INTEGRITET
- SOSIAL OG ØKONOMISK RETTFERDIGHET
- DEMOKRATI, IKKEVOLD OG FRED

Et felles fundament for veien framover

FORORD

Vi er nå inne i en kritisk fase i verdenshistorien, hvor menneskeheten må velge sin framtid. Kloden blir mer og mer sårbar og landene mer avhengige av hverandre. Dette skaper både frykt og håp for framtiden. For å komme videre må vi erkjenne at menneskeheten er en stor familie på tross av forskjellige kulturer og livsstiler - og en verden med et felles mål. Vi må stå sammen for å skape et bærekraftig verdenssamfunn, bygd på respekt for naturen, globale menneskerettigheter, økonomisk rettferdighet og fred. For å nå disse målene er det absolutt nødvendig at vi, menneskene på jorden, tar ansvar for hverandre, for verdenssamfunnet og kommende generasjoner.

Jorden, Vårt Hjem

Menneskeheten er en del av et univers i rask utvikling. Jorden, vårt hjem, er levende med en helt unik samling av livsformer. Menneskene er avhengige av å opprettholde en sunn biosfære med dets mangfold av økologiske systemer, en rik variasjon av planter og dyr, dyrkbar jord, rent vann og ren luft. Det globale miljøet har begrensede ressurser og burde angå alle mennesker verden rundt. Å beskytte jordens vitalitet, mangfold og skjønnhet er et felles ansvar.

Den globale situasjonen

De framherskende mønstre i produksjon og forbruk forårsaker miljøødeleggelse, tærer på ressursene og fører til massiv utryddelse av forskjellige arter. Samfunn blir brutt ned. Utviklingsvekst blir ikke fordelt likt og gapet mellom fattig og rik blir større. Urettferdighet, fattigdom, likegyldighet og voldssomme konflikter forekommer overalt og forårsaker store lidelser. En ukontrollert økning i befolkningen har ført til overbelastning av de økologiske og sosiale systemene. Grunnlaget for verdensomspennende trygghet er truet. Disse trendene er farlige - men ikke unngåelige.

Utfordringene framover

Valget er vårt: å samarbeid på verdensbasis for å verne om Jorden og hverandre - eller å risikere vår egen utryddelse og ødelegge det biologiske mangfoldet. Grunnleggende endringer er nødvendige når det gjelder våre verdivalg, institusjoner og måter å leve på. Vi må innse at når grunnleggende behov er dekket, dreier menneskelig utvikling seg om å være mer enn å eie mer. Vi har kunnskaper og teknologi nok til å sørge for alle og redusere den ødeleggende virkningen på miljøet. Framvoksten av et verdensomspennende sivilt samfunn skaper nye muligheter for å bygge en demokratisk og menneskevennlig verden. Vårt miljø, økonomi, politikk, sosiale og åndelige utfordringer er knyttet til hverandre. Sammen kan vi skape løsninger til beste for alle.

Globalt ansvar

For å gjennomføre disse planene, må vi bestemme oss for å ta på oss et universelt ansvar, og identifisere oss med verdenssamfunnet på lik linje med våre lokale samfunn. Vi er borgere av forskjellige nasjoner og land som er knyttet til hverandre lokalt og globalt. Alle har ansvar for å sikre menneskehetens nåværende og framtidige eksistens. Menneskelig solidaritet og slektskap med alt som lever styrkes når vi lever med respekt for alt liv, takknemlige for livets gave, og med ydmykhet i forhold til menneskets plass i naturen. Vi trenger å få et felles syn på grunnleggende verdier for å skape et etisk grunnlag for det voksende verdenssamfunnet. Prinsippene nedenfor, som er innbyrdes avhengige av hverandre, bør tjene som en ledesnor for vår livsførsel, og bør respekteres av enkeltpersoner, organisasjoner, bedrifter, myndigheter og internasjonale organisasjoner.

I. RESPEKT OG OMSORG FOR MENNESKEHETEN

1. Respekt for jorden og biologisk mangfold

- Erkjenne at alt liv er innbyrdes avhengig av hverandre og at alt form for liv har verdi uavhengig av dets verdi for menneskene.
- Bekreft troen på verdighet som en del av menneskets natur, og på de intellektuelle, kunstneriske, etiske og åndelige mulighetene som ligger i alle mennesker.

2. Ta vare på menneskeheten gjennom forståelse, innlevelse og kjærlighet

- Akseptere at med retten til å eie, kontrollere og bruke naturressurser, følger også plikten til å forhindre skader på miljøet og å beskytte folks rettigheter.
- Erkjenne at med økt frihet, kunnskap og makt følger økt ansvar for å arbeide for det som gagnar alle.

3. Bygge opp demokratiske samfunn som er basert på medvirkning og som er rettferdige, bærekraftige og fredelige

- Forsikre seg om at samfunnet garanterer menneskerettigheter og fundamental frihet på alle plan, og gir alle en mulighet til å utnytte sitt potensiale.
- Sørge for sosial og økonomisk rettferdighet, som gjør alle i stand til å skape et trygt og meningsfullt liv som også tar hensyn til miljøet.

4. Ta vare på jordens rikdommer og skjønnhet for nåværende og framtidige generasjoner

- Erkjenne at hver generasjons frihet til å handle bør ses i lys av neste generasjoners behov.
- Overføre til kommende generasjoner, verdier, tradisjoner og institusjoner som støtter en langsiktig planlegging av jordens menneskelige og økologiske samfunn.

For å kunne gjennomføre disse fire, omfattende forpliktelsene, er det nødvendig med:

II ØKOLOGISK INTEGRITET

5. Beskytte og opprettholde jordas økosystemer, med spesiell fokus på biologisk mangfoldigheten og de naturlige prosesser som opprettholder alt liv.

- Innføre bærekraftige utviklingsplaner og forskrifter på alle plan som gjør at miljøet tas vare på og rehabiliteres i forhold til alle utviklingsplaner.
- Opprettholde og beskytte viktige naturressurser og biosfærer, inkludert naturområder og havområder, for å beskytte jordas evne til å ta vare på seg selv, opprettholde det biologiske mangfold og å ta vare på naturressursene.
- Verne om truede dyrearter og økosystemer.
- Kontrollere og utrydde kunstige og gen-modifiserte organismer som er en trusel for de opprinnelige dyreartene og dets omgivelser, og forhindre at slike skadelige organismer innføres.

- Kontrollere bruken av fornybare ressurser som vann, jord, skog og liv i havet på måter som ikke fører til overforbruk, og som beskytter den naturlige økobilansen.

- Kontrollere utnyttelsen og bruk av ikke fornybare ressurser, som mineraler og olje, på en måte som reduserer utvinningen og ikke fører til skader på miljøet.

6. Forhindre skade som den beste måten å beskytte miljøet på. Hvis kunnskapene er begrensede, anvend føre-var-prinsippet.

- Gjennomføre tiltak for å forhindre at miljøet blir utsatt for alvorlig eller uopprettelig skade selv om forskningen er ufullstendig eller usikker.
- Plassere bevisbyrden på dem som argumenterer for at foreslåtte aktiviteter ikke vil skade miljøet, og gjøre de skyldige ansvarlige for eventuelle skader på miljøet.
- Forsikre seg om at beslutningstagerne tar hensyn til virkningene av menneskelige aktiviteter, det være seg kumulative virkninger, langtidsvirkninger, indirekte virkninger, avstandsvirkninger eller globale virkninger.
- Forhindre forurensning av noen del av miljøet, og ikke tillate utvikling av radioaktive, giftige eller andre helsefarlige stoffer.
- Unngå militær aktivitet som er skadelig for miljøet.

7. Innføre produksjons- og forbruksmønstre og gjenvinningsmåter som opprettholder jordas regenererende evne, menneskerettigheter og trivsel i nærmiljøet

- Redusere, gjenbruke og resirkulere råstoffer som er anvendt i produksjon og forbruk, og sørge for at gjenvinnbart avfall blir tatt opp i det økologiske systemet.
- Handle med forsiktighet og effektivitet ved bruk av energi, og stole mer på fornybare energikilder som sol- og vindenergi.
- Fremme utvikling, tilpassing og overføring av miljøvennlig teknologi.
- Inkludere alle miljømessige og sosiale kostnader i salgsprisen, og bevisstgjøre kundene til å gjenkjenne produkter som setter de høyeste sosiale og miljømessige standarder.
- Sørge for almen tilgang til helseomsorg som skaper god helse og god forplantningsdyktighet.
- Innføre måter å leve på som understreker livskvaliteter, og tilstrekkelig, men moderate materiell levestandard.

8. Satse på økt forskning rundt økologisk gjenvinning og fremme utveksling av og vidstrakt bruk av den kunnskapen som eksisterer.

- Støtte internasjonal forskning og teknisk samarbeid om en bærekraftig utvikling, med spesiell oppmerksomhet rettet mot utviklingslandenes behov.
- Gjenkjenne og bevare tradisjonell kunnskap og åndelig visdom i alle kulturer som bidrar til å bevare miljøet og menneskers trivsel.
- Sørge for å gjøre viktig informasjon om menneskers helse og beskyttelse av miljøet, inkludert genetisk informasjon, tilgjengelig for alle.

III SOSIAL OG ØKONOMISK RETTFERDIGHET

9. Utrydde fattigdom som en etisk, sosial og miljømessig byrde

- Garantere retten til drikkevann, ren luft, nok mat, jord som ikke er forurenset, husly, og sanitæranlegg, ved å bevilgede nødvendige midler nasjonalt og internasjonalt.
- Gi alle mennesker rett til utdanning og ressurser slik at de kan sikres et tilfredsstillende utkomme, skape sosial trygghet og et sikkerhetsnett for dem som ikke er i stand til å greie seg selv.
- Ta vare på dem som blir ignorert, beskytte de som er sårbare, hjelpe dem som lider og hjelpe dem til å utnytte sitt potensiale og å oppfylle sine ønsker om framtiden.

10. Sørge for at økonomiske aktiviteter og institusjoner på alle nivåer fremmer menneskelig utvikling på en akseptabel og bærekraftig måte.

- Fremme lik fordeling av velstand i landene og mellom landene.
- Forbedre de intellektuelle, finansielle, tekniske og sosiale ressurser i utviklingsland og slette den tunge utenlandsgjelden som disse landene har.
- Sikre at all handel støtter fornuftig bruk av ressurser, beskyttelse av miljøet og bedre arbeidsbetingelser.
- Kreve at multinasjonale selskaper og internasjonale finansorganisasjoner handler i tråd med hva som er bra for fellesskapet, og holde dem ansvarlig for eventuelle konsekvenser av sine aktiviteter.

11. Sikre likestilling og rettferdighet mellom kjønnene som en forutsetning for bærekraftig utvikling, og sikre almen tilgang til utdanning, helsevesen og det økonomiske liv.

- Sikre kvinners og jenters menneskerettigheter og stoppe all vold mot dem.
- Fremme aktiv kvinnelig deltagelse i alle deler av økonomisk, politisk, sivilt, sosialt og kulturelt liv- som likeverdige partnere, beslutningstagerne og ledere
- Styrke familiene og sikre trygghet og kjærlig omsorg for alle familiemedlemmer.

12. Opprettholde menneskerettigheter for alle, uten diskriminering, i et naturlig og sosialt miljø som støtter menneskelig verdighet, fysisk og åndelig velvære, med spesiell oppmerksomhet på rettighetene til mennesker og minoriteter.

- Fjerne alle former for diskriminering basert på rase, farge, kjønn, seksuell legning, religion, språk og nasjonalitet, etniske eller sosiale forhold.
- Sikre minoritetsgruppens rett til å dyrke sin tro, opprettholde sin kultur og bevare sine egne territorier og ressurser, og muligheten til å skaffe sitt eget levebrød.
- Ære og støtte unge mennesker i vårt samfunn, og sette dem i stand til å fullføre sin viktige rolle med å skape bærekraftige samfunn.
- Beskytte og vedlikeholde steder som er av stor kulturell og åndelig betydning.